

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра суспільних дисциплін

07-03-422М

Методичні вказівки

до практичних робіт та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Сучасні технології в галузі
освіти» для здобувачів вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня за освітньо-професійною
програмою «Середня освіта (Історія)»
спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 5
від 14 листопада 2023 року

Рівне – 2023

Методичні вказівки до практичних робіт та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Сучасні технології в галузі освіти» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Історія)» спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)» денної та заочної форми навчання. [Електронне видання] / Цецик Я. П. – Рівне : НУВГП, 2023. – 12 с.

Укладач: Цецик Я. П., к.і.н., доцент кафедри суспільних дисциплін.

Відповідальний за випуск: Олексін Ю. П. д.п.н., професор завідувач кафедри суспільних дисциплін

Керівник групи забезпечення спеціальності д.і.н., професор

Прищеп О. П.

© Я. П. Цецик, 2023

© НУВГП, 2023

Зміст

| | | |
|-----|--|----|
| 1. | Вступ | 3 |
| 2. | Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни | 4 |
| 3. | Тематика практичних робіт та самостійної роботи | 6 |
| 4. | Тема № 1..... | 6 |
| 5. | Тема №2..... | 6 |
| 6. | Тема № 3..... | 7 |
| 7. | Тема № 4..... | 7 |
| 8. | Тема № 5..... | 8 |
| 9. | Тема № 6..... | 8 |
| 10. | Тема № 7..... | 9 |
| 11. | Тема № 8. | 9 |
| 12. | Тема № 9..... | 10 |
| 9 | Оцінювання знань студентів..... | 10 |
| 10 | Список рекомендованої літератури..... | 11 |

1. Загальні завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Сучасні технології в галузі освіти» призначена для вивчення здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Історія)» спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)» денної та заочної форми навчання. Дисципліна орієнтована на оволодіння здобувачами ключових понять викладання курсу «Сучасні технології в галузі освіти».

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні оволодіти ключовими поняттями щодо компетентностей громадянської освіти, які отримують учні в процесі вивчення дисципліни, основними завданнями курсу та його роллю у формуванні демократичного світогляду учнів старших класів. Особлива увага приділяється застосуванню інтерактивних методів під час викладання вищезазначеного освітнього компонента.

Відповідно до освітньо-професійної програми з навчальної дисципліни

Мета дисципліни - «Сучасні технології в галузі освіти»
набуття студентами теоретичних навичок та практичних умінь із застосування у практичній роботі сучасних освітніх технологій..

Предмет дисципліни «Сучасні технології в галузі освіти»
- базові знання про роль новітніх технологій навчання особливостями застосування ІТ-технологій у навчальному процесі. Важлива увага приділяється використанню інтерактивних методів навчання проведення занять

При вивченні даної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні отримати компетенції:

- здатність працювати в команді.
- знання про збирання, вивчення, наукового опрацювання й публікації писемних пам'яток історії та культури, творчої спадщини видатних історичних, політичних і культурних діячів минулого та різнопланових писемних джерел, які стосувалися багатьох видатних подій минулого.

Результатами навчання, які набувають здобувачі вищої освіти вивчаючи дану дисципліну є:

- застосовувати знання з історичних досліджень та історичної інформатики у професійній діяльності.

Обов'язкові завдання виконуються кожним здобувачем у процесі вивчення навчальної дисципліни, вибірккові є альтернативними.

Після виконання обов'язкових та вибіркових завдань у встановлені терміни студент звітує викладачеві, а набрані ним бали враховуються як кількість балів за поточну успішність у навчальній роботі.

Оцінювання результатів поточної успішності студентів (завдань, що виконуються під час практичних занять, виконання індивідуальних завдань, консультаціях, результати самостійної роботи проводиться за наступними критеріями у (відсотках балів, що виділені на виконання завдання з заокругленням до цілого числа):

а) 100 % - завдання виконано вірно та вчасно, без зауважень;

б) 80 % - завдання виконано вчасно й у повному обсязі, але присутні окремі незначні недоліки;

в) 60% - завдання виконано вчасно, але містить значні недоліки у методиці чи практичній частині;

г) 40 % - завдання виконано частково та містить суттєві помилки чи недоліки;

д) 0 % - завдання взагалі не виконано.

У процесі вивчення дисципліни «Сучасні технології в галузі освіти» передбачено наступні види роботи викладача зі студентами:

- проведення індивідуальних консультацій згідно графіка затвердженого кафедрою суспільних дисциплін;

- перевірка виконання індивідуальних завдань поточного контролю та модульних контрольних робіт;

- проведення індивідуальних занять зі здобувачами вищої освіти з метою підвищення рівня їхньої підготовки та розвитку індивідуальних здібностей результатом чого може стати підготовка наукових доповідей, статей у фахових виданнях.

Контроль самостійної роботи здобувачів здійснюється на практичних та індивідуальних заняттях у формі поточного контролю, модульних контрольних робіт та перевірки якості виконання індивідуальних і домашніх завдань. У табл. 1 наведено завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 1

Перелік питань для підготовки доповіді, інформаційного повідомлення, презентації

| № з/п | Назва теми |
|-------|---|
| 1. | Формування сприятливого, комфортного освітнього середовища для досягнення мети. |
| 2. | Дидактичні можливості інформаційних технологій |
| 3. | Особливості дистанційної освіти. |
| 4. | Проаналізуйте технологію повного засвоєння. |
| 5. | Переваги і перспективи дослідницького |

| | |
|----|---|
| | (евристичного) навчання. |
| 6. | Взаємозв'язок провідних форм навчання. |
| 7. | Варіанти технологій навчання у співробітництві. |
| 8. | Переваги підходу до розвитку студента засобами освітнього середовища. |
| 9. | Ефективні форми навчальних занять за інтенсивного навчання |

3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Практичне заняття № 1.

Тема: Зародження та розвиток сучасних технологій навчання.

Мета: Ознайомити здобувачів із зародженням та розвитком сучасних технологій навчання у ЗВО та середній школі.

Питання для обговорення

1. Вимоги постіндустріального суспільства до технологій навчання в освіті.
2. Сучасні педагогічні підходи до навчання.
3. Особливості особисто-орієнтованого навчання.
4. Психологічно орієнтовані моделі освіти.
5. Особливості особистісно орієнтованих технологій навчання.

Норма часу (за навчальною програмою): 1 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11.

Практичне заняття № 2.

Тема: Інформаційні технології навчання.

Мета: З'ясувати зі здобувачами поняття та ключові принципи інформаційних технологій навчання.

Питання для обговорення

1. Поняття та характеристика інформаційних технологій навчання.
2. Переваги гіпертексту й електронного підручника над традиційним підручником.

3. Застосування комп'ютерних технологій як інструментів пізнання.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11.

Практичне заняття № 3

Тема: Технології дистанційного навчання.

Мета: З'ясувати зі здобувачами особливості застосування технологій дистанційного навчання та їх роль у розвитку сучасної освіти.

Питання для обговорення

1. Особливості застосування технологій дистанційного навчання.
2. Використання комп'ютерних телекомунікацій в освіті.
3. Проектування і реалізація навчання в мережі Інтернет і Інтранет.

Норма часу за навчальною програмою: 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

Практичне заняття № 4.

Тема: Модульні технології як відкриті системи навчання.

Мета: З'ясувати зі здобувачами ключові принципи застосування модульних технологій навчання.

Питання для обговорення.

1. Особливості модульних технологій - застосування методу згорнутих інформаційних структур.
Модульно-тьюторна система підготовки спеціалістів.
3. Технологія ситуаційного навчання (кейс-метод).
4. Критична (екстремальна) ситуація як навчальна модель.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

Практичне заняття № 5.

Тема: Технології дослідницького (евристичного) навчання у вищій школі.

Мета: З'ясувати зі здобувачами роль сучасних технологій дослідницького навчання у вищій школі.

Питання для обговорення.

1. Загальна характеристика дослідницького (евристичного) навчання.
2. Основні принципи, зміст та засоби дослідницького (евристичного) навчання.
3. Варіанти технологій навчання, заснованих на навчальному дослідженні студента.
4. Педагогічні технології, форми і методи евристичного навчання.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література:. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Практичне заняття № 6.

Тема: Можливості застосування технологій розвиваючого навчання у вищій школі.

Мета: З'ясувати зі здобувачами принципи застосування технологій розвиваючого навчання

Питання для обговорення.

1. Головний психологічний елемент системи розвиваючого навчання - навчальна діяльність.
2. Проблема вибору системи розвиваючого навчання для вищої школи.
3. Основні риси педагогічної системи Ельконіна-Давидова.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

Практичне заняття № 7

Тема: Імітаційні технології навчання.

Мета: З'ясувати зі здобувачами роль імітаційних технологій навчання у педагогічному процесі.

Питання для обговорення.

1. Особливості імітаційних технологій навчання.
2. Принципи імітаційних технологій навчання. Ігрові технології навчання.
3. Соціально-психологічний тренінг як технологія навчання.
4. Дискусійні технології навчання.

Норма часу (за навчальною програмою): 1 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4 , 5, 7, 8, 9, 10, 11.

Практичне заняття № 8

Тема: Педагогічні основи керування розвитком особистості студента через освітнє середовище Закладу вищої освіти.

Мета: З'ясувати зі здобувачами педагогічні основи для успішного керування розвитком особистості студента через освітнє середовищ Закладу вищої освіти.

Питання для обговорення

1. Загальні підходи до особистісного і професійного розвитку студента через освітнє середовище.
2. Структура і типологія освітніх середовищ. Проектування компонентів освітнього середовищ.
3. Продукування результатів освітнього середовища.
4. Значення сетингів для особистісного і професійного розвитку студента.
5. Переваги підходу до розвитку студента засобами освітнього середовища.

Норма часу (за навчальною програмою): 1 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4 , 5, 7, 8, 9, 10, 11.

Практичне заняття № 9

Тема: Проектування системи інтенсивного електронного навчання. (СІЕН).

Мета: З'ясувати зі здобувачами принципи та наслідки проектування системи інтенсивного електронного навчання на сучасному етапі.

Питання для обговорення

1. Складові системи інтенсивного навчання.
2. Суть поняття «інтенсивне електронне навчання».
3. Для чого потрібна СІЕН, які переваги дає та як її застосувати?

Норма часу (за навчальною програмою): 1 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4 , 5, 7, 8, 9, 10, 11.

4 ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання успішності здобувача вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, що розділяється на дві складові:

1. 60 балів – поточна складова оцінювання.
2. 40 балів – модульна або підсумкова складова оцінювання.

Усі форми включено до 100-бальної шкали оцінювання.

Модульну або підсумкову складову оцінювання організовано шляхом складання двох модульних контролів знань студентів. Перескладати модульні контролі не дозволяється.

Контрольні заходи включають модульний контроль знань студентів. Поточний контроль є складовою частиною навчального процесу та здійснюється під час лекційних та практичних занять.

Форми поточного контролю

- перевірка підготовлених здобувачами презентацій за темами навчальної дисципліни узгодженої викладачем;
- перевірка виконання домашніх та індивідуальних завдань;
- модульний контроль;
- інші види контролю.

5. Рекомендована література

5.1. Базова

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова КМУ №898 від 30.09.2020 року. URL : https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/
2. Експертна оцінка проекту Концепції громадянської освіти та виховання в Україні. URL : http://centromonitor.com.ua/_p=1279.html.
2. Рамка компетентностей для культури демократії. Т. 1. Контекст, концепції та модель. URL: [1680966746 \(coe.int\)](https://www.coe.int/t/t02/educat/edu2019/edu2019_01_01_ukr.pdf).
3. Журба О. В. Перспективи навчання історії та громадянської освіти в НУШ. *Базова освіта НУШ: процесуальне правонаступництво* : зб. матеріалів регіонал. наук.-практ. інтернет-конференції, 29 березня 2021 р. Житомир : КЗ «Житомирський ОІППО» ЖОР. 2021. С. 35–38.
4. Громадянська освіта та методика її навчання : підручник для студентів педагогічних закладів вищої освіти / за загальною редакцією Т. В. Бакка, Т. В. Мелещенко. Київ : УОВЦ «Оріон», 2019. 320 с.
5. Гриньова М., Іванюк І., Паращенко Л. Громадянська парламентська просвіта в закладах освіти України. Аналітичний звіт за результатами соціологічного опитування освітян та учнів / За загальною редакцією Паращенко Л. Київ, 2021. URL: <https://radaprogram.org/publications>
6. Лобода О. М. Застосування інноваційних технологій в освіті України. *Сучасна молодь в світі інформаційних технологій*: матеріали І Всеукр. наук.-практ. конф., м. Херсон, 15 трав. 2020 р. ХДАУ, 2020. С. 71–73.

5.2. Допоміжна література

7. Громадянська освіта в умовах безпекових викликів і загроз : навчальний посібник / за ред. А. М. Круглашова, Н. Ю. Ротар, І. В. Цікул. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2022. 184 с.

8. Олексін Ю. П., Цецик С. П., Цецик Я. П. Застосування сучасних освітніх технологій під час викладання курсу «Громадянська освіта». *Актуальні питання у сучасній науці*. № 7. 2023. С. 653–663.
- 9 Бакка Т. В., Мелешенко Т. В. Громадянська освіта та методики її навчання: новий етап розвитку в Україні. *Постметодика*. 2018. No 1. С. 29–34.
10. Пометун О. І., Ремех Т. О. Громадянська освіта – новий курс старшої школи: особливості змісту і методики. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/713434/1pdf>.
11. Амелюченко Н. Аналіз сучасних навчальних програм щодо громадянської освіти та політичної системи України. К., 2019. 33 с.
12. Предик А. Формувальне оцінювання як ключовий чинник якісної освіти. Матеріали VI Усеукраїнської інтернет-конференції: *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти*: збірник наукових статей. Суми. 2022. С. 156–159.

5.3. Інформаційні ресурси

1. «Інститут історії України НАН України. URL: <http://www.history.org.ua>
2. Міністерство освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua>
3. Національна академія педагогічних наук України URL: <https://naps.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.